

*Gestur Geirsson
Framkvæmdastjóri
landvinnslu Samherja*

Fiskþurrkun á Laugum

Íbúafundur
25/11 2025

Fiskþurrkun á Laugum

- Þurrkun fiskhausa og beina frá landvinnslu Samherja á Akureyri (ÚA)
- Þurrkun frá árinu 1980
 - Hráefnismagn nú um 7 - 8.000 tonn á ári
 - Hráefni ísað og flutt daglega (ferskt) frá Akureyri
- Nígeríumarkaður
 - Afurðamagn nú um 1.600 tonn á ári
- 20 starfsmenn
 - Laun og launatengd gjöld 2024: 200 milljónir
 - Beinar tekjur sveitarfélags af starfseminni 22 millj
 - Gott húsnæði sem hefur verið vel við haldið
 - Umgengni jafnt innan sem utandyra verið til fyrirmyndar

Starfsemi

- Samherji vill vera leiðandi í framleiðslu og gæðum afurða
- Rík áhersla á öryggi, heilsu og vellíðan starfsfólks
 - Starfsaldur er almennt hár hjá Samherja
- Markmiðið er að starfa í sátt við umhverfið og nærsamfélagið
 - Hagsmunir starfsfólks, nærumhverfis og félagsins fara saman
 - Opinskátt samtal er jákvætt
- Mengunarvarnir á Laugum
 - Kröfur aukist varðandi heitloftspurrkun
 - Niðurstöður varðandi aðra nýtingu hráefnis töfðust

Hljóðmengun

Mynd: Hausar á grindum

Hljóð frá starfseminni

- Breyting á hljóðgildrum við loftinntök
- Hljóðgildrur við aðrar blásara
- Uppfærðar hraðastýringar á blásara
- Hljóðgildra við nýjan blásara í lofthreinsunarstokki
- Endurmæling sýnir árangur við lóðarmörk
- Endanlegar mælingar þegar starfsemi hefst að nýju

Frárennsli

Mynd: Þurrkuð vara bíður pökkunar

Frárennsli

- Vatnsnotkun – $110 \text{ m}^3 / 24 \text{ t}$
 - Þrif í lok dags – 20 m^3
- Varnir
 - Ristar í niðurföllum
 - Grófsía – $0,25 \text{ mm}$
 - Miðlunartankur – 40 m^3
 - DAF afköst – $15 \text{ m}^3 / \text{klst}$
 - Afköst 360 m^3 á 24 t

DAF - kerfi

Dissolved Air Flotation

- Removal of BOD5: 50% - 80%
- Removal of COD: 60% - 80%.
- Removal of suspended solids, oils and grease: 85-95%.

Væntur árangur

Losunarmörk - mg/L

	Voru	Verða
Fita/olía	100	60
Svifagnir	500	200
COD	1.000	500

Gildi - mg/L

	Mæling án/DAF	Reiknað m/DAF
Fita/olía	96	5 - 15
Svifagnir	113	6 - 17
COD	632	125 - 250

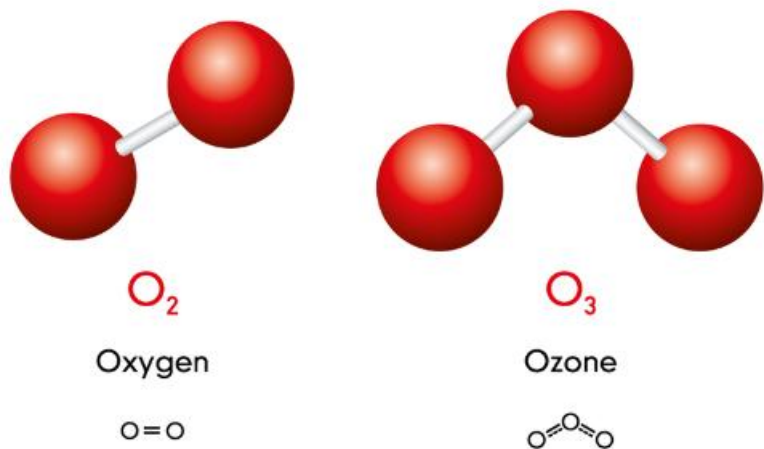
Lofthreinsun

Mynd: Pökkunarvél og pökkuð vara

Framleiðsla ósons

- Ósonframleiðsla **1.040 g/klst**
 - 60 g/klst í hvern þurrkklefa
 - 200 g/klst í færibandaklefa
 - 200 g/klst eftirþurrkun / lofthreinsihús

Reynsla af óson í fiskþurrkun

- Upphaflega
 - Sett í þvottakör
 - Sett í einföldum stút inn í þurrrlefa
 - Stærð ósontækja 30 - 40 gr
- Markverður árangur með þvottaturni
 - Ólafsfjörður - stærð tækis 3*18 gr
 - Grindavík
 - Bátsfjörður í Noregi
 - Stranda í Noregi

Skýrsla VSÓ 2015

- VSÓ fór yfir fyrirhugaðar mengunarvarnir HB Granda fyrir Akraneskaupstað
- Lögðu til frekari/aðrar aðgerðir sem eru einmitt í takt við það sem fyrirhugað er á Laugum nú – Lofthreinsihús m/ósonblönduðu vatni frá eftirþurrkun.
- „Rétt er að benda á að sama hvaða tækni verður notuð verður aldrei hægt að koma algjörlega í veg fyrir lykt frá starfseminni.“
- “Þurrkun á fiski mun alltaf fylgja einhver lykt, en með þeim aðferðum sem HB Grandi hyggst beita og þeim viðbótum sem hér eru lagðar til ætti að vera tryggt að sú lykt valdi ekki óþægindum í næsta umhverfi við verksmiðjuna.”

Lofthreinsunarhús

- Ósonblandað vatn
- Þúsundir plasthólka til að auka yfirborð og virkni
- Ráða við að ná út öllum óæskilegum lyktarefnum

Framleiðslustopp

Mynd: Eftirburrkun, séð inn í pökkunarsal

Framleiðslustopp

- Ítarleg þrif á allri verksmiðjunni
- Viðhald
- Yfirfara og endurbæta verkferla
- Bætt gæðastjórnun og eftirlit með hreinsibúnaði
- Eftirlit og eftirfylgni samkvæmt starfsleyfiskröfum undirbúið
- Engum sagt upp út af stoppi
 - Önnur verkefni eða orlofstaka

Samantekið

Mynd: Unnið við pökkun afurða

Samantekið

- Mikilvæg starfsemi fyrir Samherja og Laugar
- Hagsmunir félagsins, starfsfólks og nærumhverfis fara saman
- Unnið er að uppsetning mengunarvarna samkvæmt kröfum um bestu fáanlega tækni (BAT)
 - Hljóðgildrur og aðgerðir til að minnka hljóðmyndun
 - Aukin hreinsun frárennslis og losna við toppa
 - Ósonmeðhöndlun alls útblásturslofts
- Farið yfir verklag við framleiðslu og þrif
- Eftirfylgni verður með að ná sem bestum árangri
- Fögnum opnu samtali og ábendingum

Mannabreytingar

- Pétur Hafsteinn Ísleifsson
 - Framleiðslustjóri s.l. 15 ár
 - Lætur af störfum um áramót
- Ásgeir Bogi Arngrímsson
 - Búsettur í Mývatnssveit
 - Véliðnfræðingur, bifvélavirki, leiðsögumaður

TAKK FYRIR

